

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila a JUDr. Jaromíra Klepše ve věci

žalobce: **N. H. T.**
zastoupen advokátem Mgr. Ondřejem Fialou
sídlem Václavské náměstí 808/66, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného v řízení vedeném pod sp. zn. OAM-31387/ZM-2023

takto:

- I.** Řízení **se zastavuje.**
- II.** Žalobci **se vrací** z účtu Městského soudu v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení část zaplaceného soudního poplatku za žalobu ve výši 1 000 Kč.
- III.** Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- IV.** Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- V.** Žalobce nechť soudu do pěti dnů ode dne doručení tohoto usnesení **sdělí** číslo účtu, na nějž mu má být vrácen soudní poplatek podle výroku II. tohoto usnesení.

Odůvodnění:

- 1. Žalobou podanou 14. 9. 2023 k Městskému soudu v Praze se žalobce domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného v řízení o své žádosti o vydání zaměstnanecké karty.
- 2. Podáním z 30. 10. 2023, doručeným soudu téhož dne, vzal žalobce žalobu v plném rozsahu zpět s odůvodněním, že nečinnost žalovaného po podání žaloby odpadla, a požádal o přiznání náhrady nákladů řízení. K podání taktéž připojil kopii rozhodnutí žalovaného o žádosti, datovaného 13. 9. 2023 a odeslaného do datové schránky žalobcova zástupce 15. 9. 2023.
- 3. Podle § 37 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“), navrhovatel může vzít svůj návrh zcela nebo zčásti zpět, dokud o něm soud nerozhodl. Podle § 47 písm. a) s. ř. s. soud řízení usnesením zastaví, vzal-li navrhovatel svůj návrh zpět.
- 4. Vzhledem k tomu, že žalobce vzal žalobu zpět v plném rozsahu, soud řízení zastavil.
- 5. Výrok o vrácení části soudního poplatku vychází z § 10 odst. 3 věty první zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, podle nějž soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek za řízení, který je splatný podáním návrhu na zahájení řízení, snížený o 20 %, nejméně však o 1 000 Kč, bylo-li řízení zastaveno před prvním jednáním. Žalobce zaplatil

soudní poplatek z podané žaloby ve výši 2 000 Kč, soud proto rozhodl o vrácení části soudního poplatku ve výši 1 000 Kč

6. Podle § 60 odst. 3 s. ř. s. nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta; vzal-li však navrhovatel podaný návrh zpět pro pozdější chování odpůrce nebo bylo-li řízení zastaveno pro uspokojení navrhovatele, má navrhovatel proti odpůrci právo na náhradu nákladů řízení.
7. Smyslem tohoto ustanovení je přiznat náhradu nákladů řízení žalobci, který podal žalobu důvodně a bere ji zpět, neboť v mezidobí došlo mimo soudní řízení ke změně situace, která fakticky odpovídá tomu, co žalobou požadoval (rozsudek NSS č. j. 3 As 43/2016-36 z 21. 12. 2017). Mezi chováním odpůrce a zpětvzetím návrhu na zahájení řízení musí být příčinná souvislost. V této souvislosti se hodnotí nejen to, zda v důsledku chování odpůrce po podání návrhu na zahájení řízení nastal stav, který navrhovatel podáním návrhu sledoval, nýbrž i to, zda návrh byl v okamžiku zahájení řízení důvodný. Toto hodnocení se provádí pouze za účelem posouzení vzniku nároku na náhradu nákladů řízení, nikoliv pro rozhodnutí ve věci samé, tudíž se v podstatě omezuje jen na posouzení, zda návrh nebyl zjevně nedůvodný [srov. Kühn, Z. – Kocourek, T. et al. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer (ČR), 2019; komentář k § 60; marg. č. 13]. V případě žaloby na ochranu proti nečinnosti přitom nemá žádný význam, jestli se správní orgán o jejím podání před vydáním rozhodnutí dozví (nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 677/07 z 1. 11. 2007).
8. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce podal žádost o vydání zaměstnanecké karty u žalovaného 3. 5. 2023. Lhůta pro vydání rozhodnutí podle § 169t odst. 3 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění účinném do 30. 6. 2023, činí 60 dnů ode dne podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty; ve lhůtě 90 dnů ode dne podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty ve zvlášť složitých případech, nebo pokud ministerstvo požádalo o vydání závazného stanoviska Úřad práce České republiky. Žalovaný rozhodnutí v zákonné lhůtě nevydal, proto žalobce 18. 7. 2023 požádal o nařízení opatření proti nečinnosti, jemuž Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců 17. 8. 2023 vyhověla a uložila žalovanému vydat rozhodnutí o žádosti do 60 dnů. Žalobce podal správní žalobu 14. 9. 2023 s odůvodněním, že lhůtu stanovenou nadřízeným správním orgánem považuje za nepřiměřeně dlouhou.
9. Zdejší soud v rozsudku č. j. 10 A 81/2023-32 z 18. 7. 2023 s odkazem na dosavadní judikaturu Ústavního soudu a NSS uvedl, že uloží-li nadřízený správní orgán vydat rozhodnutí v nepřiměřené lhůtě, žalobce může bez dalšího podat nečinnostní žalobu, neboť jde z hlediska ochrany jeho práv v podstatě o shodnou situaci, jako když tento správní orgán na žádost o opatření proti nečinnosti v zákonné lhůtě nijak nezareaguje.
10. V nynější věci podal žalobce žalobu ještě před uplynutím lhůty k vydání rozhodnutí stanovené nadřízeným správním orgánem, avšak soud tuto lhůtu nepovažuje za přiměřenou. Je tomu tak zejména proto, že jde o lhůtu stejně dlouhou, jako je zákonná lhůta pro vydání rozhodnutí, aniž by pro to existoval ve správním spisu zjevný důvod. NSS přitom v rozsudku č. j. 1 Azs 171/2022-54 z 27. 10. 2022 uvedl, že „lze akceptovat, že nadřízený správní orgán uložil v opatření proti nečinnosti lhůtu ve stejné délce, jež je stanovena zákonem k rozhodnutí, jen ve výjimečných případech. Pravidlem by naopak měla být lhůta podstatně kratší.“ Zároveň soud přihlédl k tomu, že nadřízený správní orgán využil pro vydání opatření proti nečinnosti téměř celou zákonnou lhůtu (30 dnů podle § 80 odst. 6 ve spojení s § 71 odst. 3 správního řádu).

11. Žalobce tedy vzal žalobu zpět pro chování žalovaného, a náleží mu náhrada těch nákladů řízení, které vynaložil důvodně (účelně). Odstavec 3 sice příslovce „důvodně“ neužívá, ale s ohledem na formulaci v odstavci 1, která celé ustanovení uvozuje (*„Nestano-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.“*), jakož i s ohledem na účel zákonné úpravy, platí toto omezení také při postupu dle § 60 odst. 3 s. ř. s. [srov. Kühn, Z. – Kocourek, T. et al. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer (ČR), 2019; komentář k § 60, marg. č. 1]. Účelnými náklady jsou přitom takové náklady, které účastník musel v souvislosti se soudním řízením správním vynaložit, aby mohl úspěšně hájit svoji právní pozici.
12. Při posuzování účelnosti vynaložených nákladů soudního řízení je třeba zohlednit skutečnost, že žalovaný vyzval žalobce přípisem z 28. 7. 2023, doručeným mu 1. 8. 2023, k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí. Toho žalobce využil 7. 8. 2023 a do protokolu uvedl, že se k podkladům vyjádří do 30 dnů. Soud připomíná, že Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců vydala opatření proti nečinnosti, jímž byla postavena najisto nečinnost žalovaného, až o 10 dnů později. Poslední den žalobcem avizované lhůty k zaslání vyjádření připadl na středu 6. 9. 2023. Do této doby neměl žalovaný představu o žalobcově aktuálním procesním postoji a nevěděl, jaké další argumenty a důkazy ve svém vyjádření předloží. Lze tedy pochopit, že s přípravou rozhodnutí vyčkával na žalobcovu vyjádření a že ne mohl čekat ještě další dva pracovní dny (do pátku 8. 9. 2023) pro případ, že by je žalobce zaslal poštou. Rozhodnutí o žalobcově žádosti bylo vyhotoveno 13. 5. 2023 a vydáno v pátek 15. 9. 2023.
13. Žalobci samozřejmě nelze bránit v tom, aby za takové situace 14. 9. 2023 nečinnostní žalobu podal, neboť žalovaný již v té době byl nečinný. Avšak pokud žalobce po uplynutí jím samým avizovaného termínu pro podání vyjádření nevyčkal přiměřenou dobu, zda žalovaný rozhodnutí nevydá, tak náklady spojené s podáním nečinnostní žaloby nebyly důvodně vynaložené na ochranu jeho práv. V nynější věci se přitom podle názoru soudu o přiměřenou dobu nejednalo. To platí tím spíše, že žalovaný po avizovaném termínu zaslání vyjádření vydal rozhodnutí v kratší době (nanejvýš devět dnů), než kolik činila doba mezi dnem, kdy žalobce podání vyjádření avizoval, a dnem vydání opatření proti nečinnosti, tedy dnem, kdy by byl žalobce mohl podat projednatelnou nečinnostní žalobu a očekávat přiznání náhrady nákladů řízení, pokud by nebyl býval požádal o 30denní lhůtu pro vyjádření, které nakonec stejně nepodal (10 dnů).
14. Tato situace je ve svých důsledcích do značné míry obdobná jako v případě, že žalobce podá nečinnostní žalobu, aniž by předtím bezvýsledně vyčerpал prostředek ochrany proti nečinnosti. Ústavní soud v nálezu sp. zn. IV 3523/20 z 24. 8. 2021 konstatoval, že *„v takovém případě ústavní předpisy nepřekáží výkladu, že nevyčerpání prostředku ochrany ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s. je důvodem zvláštního zřetele hodným (§ 60 odst. 7 s. ř. s.) pro nepřiznání náhrady nákladů řízení ani tehdy, byla-li žaloba vzata zpět pro pozdější chování žalovaného správního orgánu (§ 60 odst. 3 věta druhá s. ř. s.).“* (Bod 56 nálezu).
15. Odpovědnost za průběh správního řízení a dodržení lhůty pro vydání rozhodnutí má primárně správní orgán, jenž jistě mohl stanovit žalobci kratší lhůtu pro vyjádření se k podkladům rozhodnutí. Žalovaný však v tomto ohledu vyšel žalobci vstříc, a tato ochota by mu podle přesvědčení soudu neměla jít při rozhodování o nákladech soudního řízení k tíži.

16. Za těchto specifických okolností soud naznal, že žalobkyniny náklady soudního řízení nebyly vynaloženy účelně (důvodně), a zároveň popsané okolnosti představují důvody hodné zvláštního zřetele pro nepřiznání náhrady nákladů řízení. Ačkoli tedy žalobce vzal žalobu zpět pro pozdější chování žalovaného, soud mu náhradu nákladů řízení nepřiznal.
17. Část soudního poplatku bude žalobci vrácena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení (§ 10a zákona o soudních poplatcích) na bankovní účet, z něž byl soudní poplatek zaplacen, pakliže žalobce ve lhůtě pěti dnů od doručení tohoto usnesení nesdělí soudu za tímto účelem jiné číslo účtu nebo nepožádá o vrácení soudního poplatku poštovní poukázkou.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 6. listopadu 2023

JUDr. Ing. Viera Horčicová
předsedkyně senátu